

Перванюк В.Р., Національний педагогічний
університет ім. М.П. Драгоманова Щербина
С.М., Інститут іноземної філології
Національного педагогічного університету
ім. М.П. Драгоманова

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ КОНЦЕПТ У СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

За даними останніх досліджень у сфері лінгвістики актуальним вважається вивчення таких моделей репрезентації знань і уявлень людини про навколишній світ як картина світу, фрейм, стереотип, архетип, концепт [6]. Це свідчить про те, що науковці на сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки усвідомлюють та намагаються розвинути і дослідити ідею зв'язку мови із внутрішнім психічним та зовнішнім соціальним

світами людського буття. Як відомо, поняття концепт є основою одиницею водночас декількох наук: концептології, лінгвокогнітології та лінгвокультурології. На сьогодні більшість вчених таких виділяє 2: лінгвокогнітивний та лінгвокультурологічний, хоча деякі вчені виокремлюють лінгвістичний, когнітивний та культурологічний (Карпенко) або культурологічний, семантичний, когнітивний (Маслова, Юрченко О.), когнітивний (семантико-когнітивний), культурологічний (лінгвокультурологічний), інтегративний (П.Мацьків) ; лінгво-логіко-філософський, психолінгвістичний, лінгвокультурологічний, лінгвопсихологічний (ІвашенкоВ.)

Багато зарубіжних і вітчизняних вчених присвятили свої роботи дослідженню концептів (Дж. Лакофф, Ч. Філмор, Н. Д. Аругюнова, А.П. Бабушкін, А.Д. Белова, А. Вежбицька, С.Г. Воркачов, І.Г. Голубовська, С.А. Жаботинська, В.І. Карасик, В.В. Красних, О.С. Кубрякова, А.П. Мартинюк, В. А. Маслова, А.М. Приходько, Ю.С. Степанов, З.Д. Попова, І. А. Стернін, В.М. Телія, Р.М. Фрумкіна, І.С. Шевченко С. М. Щербина, О.Юрченко та багато інших).

Актуальність нашого дослідження вбачаємо у необхідності узагальнення дефініційних моделей концепту в межах основних підходів.

Метою дослідження є виділення основних дефініційних моделей концепту в межах основних підходів.

Досягнення мети передбачає виконання таких завдань:

1. Проаналізувати основні здобутки щодо тлумачення поняття концепт у сучасній лінгвістиці

2. Виділити основні дефініційні моделі концепту у межах основних підходів до визначення поняття концепт

Багато вчених намагалися виділити дефініційні моделі концепту, але найрозповсюдженішу класифікацію зустрічаємо монографії Приходько:

«концепт = епістемічне утворення», «концепт = (психо)ментальне утворення», «концепт = (етно)культурне

утворення», «концепт = (прагма)регулятивне утворення», «концепт = аксіологічне утворення». [4]

Проаналізувавши визначення поняття концепт різними науковцями у межах лінгвокультурного підходу ми виділили такі дефініції ні моделі:

1. Концепт-одиниця колективного знання (Степанов, Воркачов, Маслова)
2. Концепт- уявлення про предмет (культурно зумовлене)(Красних, Солomonік, Піменова, Вержбицька, Телія, Бабушкін)
3. Концепт- життєвий досвід (Карасик, Ляпін)

Проаналізувавши визначення поняття концепт різними науковцями у межах лінгвокогнітивного підходу ми виділили такі дефініції ні моделі:

1. Концепт- базова одиниця мислення(Лихачов, Попова, Стернін, Колесов)
2. Концепт- одиниця пам'яті (Кубрякова, Селіванова, Телія)
3. Концепт- одиниця ментальності (Залевская, Ляпін, Карасик, Шварц, Аскольдов-Алексеев)
4. Концепт- одиниця семантики (Арутюнова, Алиференко, Шмелев)

Отже, проаналізувавши основні здобутки щодо тлумачення поняття концепт у сучасній лінгвістиці нам вдалося виділити основні дефініційні моделі поняття концепт в межах лінгвокогнітивного та лінгвокультурного підходів.

Подальший розвиток дослідження вбачаємо у впорядкуванні існуючих дефініцій концепту та виведення узагальненого образу концепту, який допоміг би вченим визначитись із онтологічною сутністю цього поняття.

Список використаних джерел

1. Воркачев С.Г. Российская лингвокультурная концептология: современное состояние, проблемы, вектор развития / С.Г. Воркачев // Известия РАН. Серия литературы и языка, 2011. - Т. 70, № 5. - С. 64-74

2. Карасик В.И Языковые ключи. - Волгоград: Парадигма, 2007. - 520 с

3. Попова З.Д. Стернин И.А. Когнитивная лингвистика. М: Восток-Запад, 2007. - 226 с

4. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. - Запоріжжя: Прем'єр, 2008. - 332 с.

5. Сергеева Е.Н. Понятие концепта и аспекты его изучения в современной лингвистике // Вестник. - 2009. -№ 3

6. Юрченко О.В. дефініція концепту в сучасних лінгвістичних дослідженнях [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2008/fil_2008_1/2008-26-06Zyurch.pdf

Петрова І.П., Національний університет державної податкової служби України, кандидат юридичних наук, доцент

МОВНА ПІДГОТОВКА КУРСАНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДПС УКРАЇНИ

Державна фіскальна служба є центральним органом виконавчої влади України, що утворена Постановою Кабінету Міністрів від 21 травня 2014 р. шляхом реорганізації Міністерства доходів і зборів [1].

Національний університет державної податкової служби України є базовим навчальним закладом з підготовки кадрів для Державної фіскальної служби України, у структурі якого функціонує і факультет податкової міліції.

Існуюча система організації професійної підготовки кадрів податкової міліції, яка складається з організаційних видів навчання, якщо й здатна забезпечити її безперервність, потребує сьогодні якісного перегляду для підготовки даних фахівців,